

Oleksandra Gorbina Gats

Eliška Krásnohorská a její zápas o ženskou emancipaci

**Ústav bohemistických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v
Praze
2010**

Posudek oponenta práce

Diplomantka se ve své bakalářské práci věnuje zajímavému tématu, a sice charakteristice osobnosti Elišky Krásnohorské se zaměřením na její literární a společenské snahy o emancipaci žen v kontextu české společnosti 19. století.

Studie se programově věnuje životu a tvorbě E. Krásnohorské, jejím zájmům a aktivitám, těžištěm práce však zůstává nastínění a zhodnocení přínosu Krásnohorské zejména v tvorbě novinářské zaměřené na emancipaci žen, a to na základě rozboru publikačních aktivit v *Ženských listech*.

Práce je členěna do pěti kapitol – v první Oleksandra Gorbina Gats pojednává o osobnosti spisovatelky. Detailně, avšak nikoliv samoúčelně se věnuje jejímu životu, přičemž vyzdvihuje momenty, které mladou Alžbětu Pechovou dovedly na dráhu spisovatelky s přijatým uměleckým jménem E. Krásnohorská, významné literární kritičky, překladatelky, zároveň představitelky emancipačního hnutí žen. Životopisné údaje nejsou uváděny samoúčelně, diplomantka se v souvislosti s nimi dotýká konfrontace autorčina vlastního zranění a obecného vývoje emancipačních snah, zastavuje se u rozsahu vlivů velkých uměleckých osobností 19. století a jejich díla na názorový růst sledované osobnosti.

Ve druhé kapitole, která se prezentuje jako přípravná studie k vlastní výzkumné práci, se Gats věnuje nástinu postavení ženy ve společnosti 19. století, mapuje vznik prvních ženských spolků, dochází až ke hodnocení vlivu Krásnohorské na založení dívčího gymnázia, čímž spisovatelka realizovala své představy o nutnosti vzdělávání žen, které prosazovala již

delší časové období. Největší přínos bakalářské práce spatřuji ve třetí až páté kapitole, které se věnují činnosti Krásnohorské v Ženských listech, s nimiž byly svázány její snahy o zlepšení postavení ženy ve společnosti a o podpora potřeby kvalitního ženského vzdělání.

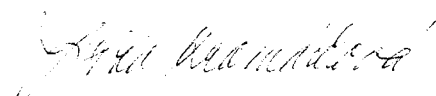
Podtrhuji důležitost dílčího závěru Gats, ve kterém je zdůrazněno, že Krásnohorská zdaleka neupřednostňuje ženy před muži, ale vyzdvihuje potřebu jejich společného života, ve kterém by byla obě pohlaví vzájemně respektována. Zvláště hodnotím přínosné zamyšlení diplomantky nad publicistickými texty Krásnohorské o ženské přirozenosti a o nezastupitelné úloze žen v kultivování národního jazyka, zároveň i vhodné ilustrativní využití citací z jednotlivých autorčiných článků a básní. Diplomantka se podrobněji zastavuje u názorů Krásnohorské na nutnost vzdělání žen, které neklade do protipólu k práci v domácnosti a mateřské roli ženy. Závěrečná pátá kapitola pak shrnuje nejpodstatnější myšlenky práce, k nimž pak ještě připojuje zajímavé vyhodnocení a shrnutí třech základních aktivit Krásnohorské, a sice činnosti publikační, boje za vzdělání ženy a konečně, a to v neposlední řadě, snahy o vytvoření a existenci periodika, které mělo dovést ženy a dívky k estetickému a mravnímu vzdělávání, a jak diplomantka konstatuje, které tuto svou nelehkou úlohu vykonávalo za podnětného vedení Elišky Krásnohorské po více než tři desetiletí.

Bakalářská práce diplomantky je psána kultivovanou češtinou, je přínosná, zvláště oceňuji dobré zpracování a náležité komentování odborné literatury. Diplomantka zaujímá k uváděným faktům, která jsou vhodně vybrána a z hlediska kvantitativního plně dostačující, vlastní stanovisko, většinou je přínosně i náležitě komentuje.

Text studie je dobře zpracován i po stránce pravopisné, Výjimkou jsou drobné chyby např. na str. 33 (být... milující matkou jejich dětí – namísto “dětí”), nadbytečná interpunkce na str. 34. V práci postrádám reflexi emancipačních snah v literárním díle E. Krásnohorské. Pro obhajobu diplomové práce by bylo přínosné zamyslet se nad touto otázkou, zodpovědět ji, případně vysvětlit, proč dané téma nebylo v předložené bakalářské práci zahrnuto.

Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k jejímu samostatnému vypracování navrhuji hodnocení v rozmezí výborně až velmi dobře.

V Praze dne 26.8.2010

Jitka Kramářová